

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องความต้องการของผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปในพื้นที่ภาคกลางต่อหลักสูตรการฝึกอบรมของสถาบันอาหาร มีวิธีดำเนินการศึกษาในเรื่องของ ขอบเขตเนื้อหา ขอบเขตประชากร ข้อมูลและแหล่งข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการรายงานผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษานี้มุ่งความต้องการของผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปในพื้นที่ภาคกลางต่อหลักสูตรการฝึกอบรมของสถาบันอาหาร ตามแนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ (Training System) ทฤษฎีความต้องการในการฝึกอบรม และทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาดบริการ

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษานี้คือกลุ่มผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป ผู้ให้ข้อมูลคือผู้จัดการฝ่ายบุคคลหรือผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจในการส่งบุคลากรในองค์กรเข้ารับการฝึกอบรมในพื้นที่ภาคกลางซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 3,863 ราย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University —

All rights reserved

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนโรงงานอาหารแปรรูปขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่ภาคกลาง

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวนแยกตามขนาด		รวม
		ขนาดย่อม	ขนาดกลาง	
1	กรุงเทพมหานคร	874	18	892
2	สมุทรปราการ	369	30	399
3	นครปฐม	339	32	371
4	สมุทรสาคร	321	38	359
5	นครสวรรค์	257	2	259
6	กำแพงเพชร	217	1	218
7	สุพรรณบุรี	202	0	202
8	ปทุมธานี	138	14	152
9	นนทบุรี	122	6	128
10	สระบุรี	110	9	119
11	พระนครศรีอยุธยา	110	8	118
12	พิษณุโลก	115	0	115
13	สมุทรสงคราม	86	3	89
14	อุทัยธานี	87	1	88
15	ชัยนาท	65	0	65
16	ลพบุรี	58	7	65
17	พิจิตร	56	0	56
18	สุโขทัย	37	0	37
19	เพชรบูรณ์	34	0	34
20	นครนายก	33	1	34
21	สิงห์บุรี	32	2	34
22	อ่างทอง	28	1	29
รวม		3,690	173	3,863

ที่มา : กระทรวงอุตสาหกรรม, กรมโรงงานอุตสาหกรรม, สถาบันอาหารฝ่ายบริการข้อมูลและสารสนเทศ, 2547

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดจำนวนตัวอย่างที่ 363 ราย โดยใช้จากคำนวณจากสูตรของ Yamane มีการกำหนดขนาดตัวอย่างความเชื่อมั่นที่ 95% และให้มีความผิดพลาดได้ไม่เกิน 5% จากจำนวนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอุตสาหกรรมแปรรูปในพื้นที่ภาคกลางทั้งหมด 3,863 ราย

ขนาดโรงงาน	เปอร์เซ็นต์ (%)	จำนวนประชากร (ราย)	จำนวนราย (ราย)
ขนาดย่อม	95.52	3,690	347
ขนาดกลาง	4.48	173	16
รวม	100.0	3,863	363

ที่มา: ฝ่ายบริการข้อมูลและสารสนเทศ สถาบันอาหาร และข้อมูลเบื้องต้นจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมอาหาร ,2547

จากการใช้สูตรการคำนวณของ Yamane คัดเลือกจำนวนตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ (บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ ,2535 : 68 อ้างจาก Yamane,1973:725)แสดงดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned}
 n &= N/(1+Ne^2) \\
 &= 3,863/(1+(3,863)(0.05)^2) \\
 &= 363 \text{ ราย}
 \end{aligned}$$

โดย n = ขนาดของตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e^2 = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้จัดการฝ่ายบุคคลหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจส่งพนักงานเข้ารับการฝึกอบรมจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปจำนวน 363 ราย โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ วารสารสิ่งพิมพ์ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและการค้นคว้าข้อมูลผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต

การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามโดยแบ่งออกไป 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวข้องกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทของธุรกิจ ระยะเวลาการก่อตั้งองค์กร จำนวนพนักงานในองค์กร และยอดขายรายต่อปีขององค์กร

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการต่อหลักสูตรการฝึกอบรม ได้แก่ วัตถุประสงค์ที่ต้องการในการเข้ารับการอบรม หัวข้อเรื่องที่ต้องการฝึกอบรม รูปแบบของการฝึกอบรม ระยะเวลาและสถานที่ ที่สถาบันอาหารจัดขึ้น

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลในการเลือกหลักสูตรฝึกอบรม ได้แก่ ปัจจัยโดยรวมทางด้านการตลาดและบริการ ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยทางด้านราคา ปัจจัยด้านสถานที่ ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ปัจจัยทางด้านวิทยากรและสถาบันที่จัดฝึกอบรม ปัจจัยในการให้บริการและปัจจัยอื่นๆ

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากหลักสูตรและการบริการด้านการฝึกอบรมของสถาบันอาหาร

โดยแบ่งรูปแบบคำถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบใน 2 ลักษณะ คือ

- เลือกตอบเพียงข้อเดียว
- เลือกตอบได้หลายข้อ

สำหรับลักษณะคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญน้อย สำคัญน้อยที่สุด และไม่สำคัญ มีเกณฑ์ดังนี้

คะแนน	ระดับความสำคัญ
5	สำคัญมากที่สุด
4	สำคัญมาก
3	สำคัญน้อย
2	สำคัญน้อยที่สุด
1	ไม่สำคัญ

คะแนนเฉลี่ยที่ได้นำมาแปลความหมายได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง สำคัญระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50– 4.49 หมายถึง สำคัญระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง สำคัญระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง สำคัญระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง ไม่สำคัญ

คะแนนเฉลี่ยที่มีค่าน้อยกว่า 1 หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจำนวน 363 ชุดผู้ศึกษาจะนำมาประมวลผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics) แล้ว นำเสนอเป็นตาราง ค่าความถี่(Frequency) ร้อยละ(Percentage) และค่าเฉลี่ย(Mean)

ระยะเวลาในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ใช้ระยะเวลา 5 เดือน ตั้งแต่เดือนเมษายน 2548 ถึงเดือนสิงหาคม 2548 โดยเก็บข้อมูลในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน 2548